

Twój zawód. Twoja przyszłość?

Porównanie statusu absolwentów w rok po ukończeniu szkoły do ich planów formułowanych w ostatniej klasie szkoły zawodowej pokazuje, że wielu z nich udało się zrealizować swoje zamierzenia. Najczęstszą aktywnością po ukończeniu szkoły jest praca (40%), nauka (18%) oraz łączenie tych dwóch aktywności jednocześnie (23%)¹.

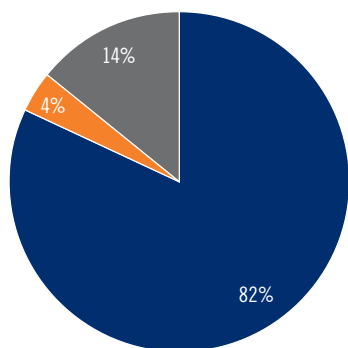
Plany

Uczniowie na rok przed ukończeniem nauki zostali poproszeni o podzielenie się informacją dotyczącą ich dalszych planów². Po ukończeniu szkoły zawodowej możliwe jest zarówno podejmowanie pracy, jak również dalsza edukacja. Dlatego pytania o przyszłość obejmowały oba te kierunki rozwoju. Sprecyzowanie zamierzeń okazało się dla młodzieży trudnym zadaniem, na co wskazuje stosunkowo duży udział odpowiedzi „nie wiem”. Aż 82% respondentów stwierdziło, że jest zainteresowanych pracą. Chęć podjęcia zatrudnienia częściej deklarowali uczniowie szkół policealnych (89%) niż techników

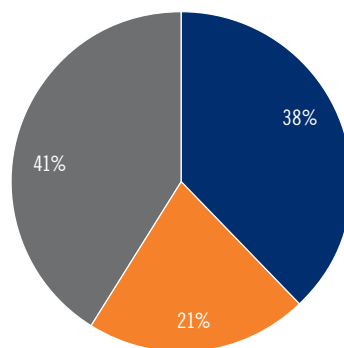
(80%). 14% ankietowanych nie potrafiło sprecyzować planów w tym obszarze.

W obszarze edukacji plany uczniów były mniej konkretne niż w przypadku pracy. 41% z nich wskazało, że nie wie, czy będzie kontynuować naukę (częściej uczniowie szkół policealnych – 44%). Największymi entuzjastami dalszego kształcenia byli uczniowie techników (o powrocie do książek myślało 39% z nich). O kontynuacji nauki dużo rzadziej myślała młodzież zasadniczych szkół zawodowych (34% na tak, 26% na nie).

Czy planujesz podjąć pracę?

Czy planujesz podjąć naukę?

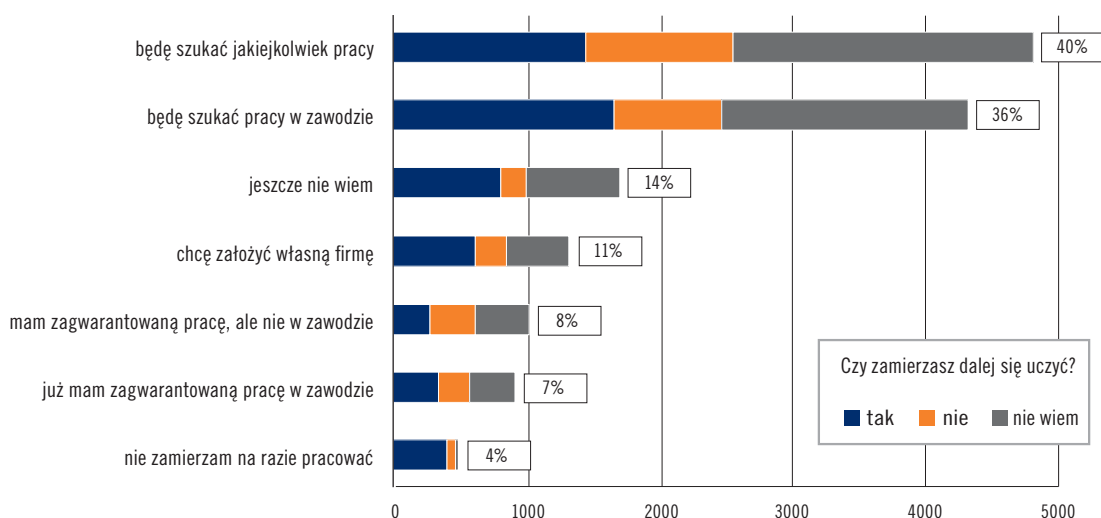
■ tak ■ nie ■ nie wiem

1 *Zawodowy start. Raport z badania losów absolwentów szkół zawodowych 2013*, Kraków: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, 2014.
2 Badaniem zrealizowanym w czwartym kwartale 2014 roku objętych było 12 176 uczniów ostatnich klas szkół zawodowych z 200 zespołów szkół w Małopolsce. W badaniu wzięło udział 8 082 uczniów techników, 592 uczniów szkół policealnych oraz 3 502 z zasadniczych szkół zawodowych (w tym 1 847 kształcących się w trybie młodocianego pracownika).

Stosunkowo częste łączenie pracy z dalszą edukacją (zadeklarowało je 21% ogółu absolwentów z 2013 roku) potwierdza zasadność prezentacji planów zatrudnieniowych razem z edukacyjnymi. Z deklaracji uczniów wynika, że większość po otrzymaniu dyplomu zamierzała równocześnie uczyć się i pracować. Planowana aktywność zawodowa uczniów jest bardzo zróżnicowana (40% wskazywała na chęć znalezienia jakiegokolwiek pracy, 36% na znalezienia

pracy w zawodzie, 11% na założenie firmy, a 15% wskazywała na fakt posiadania zagwarantowanej pracy). Najbardziej sprecyzowane plany miały osoby, które powiedziały, że nie chcą pracować – 84% tej grupy stanowiła młodzież nastawiona na naukę. W przypadku pozostałych respondentów wyróżniali się ci z zagwarantowaną pracą, ale nie w zawodzie – osoby te dużo częściej deklarowały niechęć do podejmowania dalszego kształcenia.

Plany dotyczące zatrudnienia i kontynuacji nauki

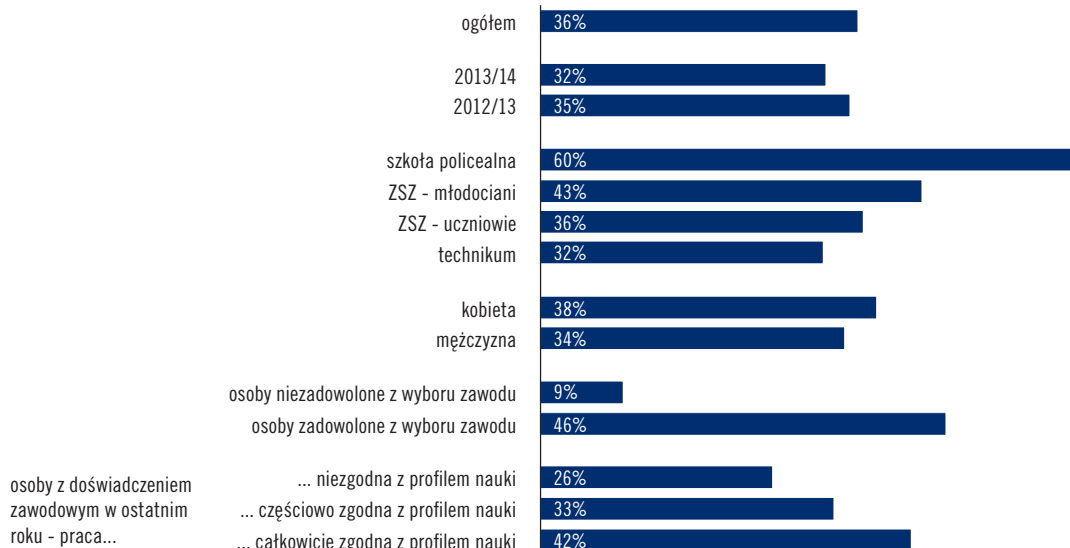
Praca

W poprzednich latach szczególną uwagę przykładały deklaracje uczniów dotyczące posiadania w momencie ukończenia szkoły gwarancji zatrudnienia. W tegorocznej turze ich udział w ogóle respondentów wynosił 15%, przy czym 7% wskazało, że ich praca będzie powiązana z zawodem, którego się uczą. Pozostałe 8% miało mieć zatrudnienie niezwiązane z wykształceniem. Wysokim udziałem osób wskazujących na zagwarantowaną pracę w zawodzie wyróżniły się takie profesje jak technik górnictwa podziemnego (54%) oraz technik rolnik (43%). Liczba osób przekonanych o bardzo dobrych perspektywach zatrudnieniowych po ukończeniu szkoły z roku na rok maleje. W 2011 roku o gwarancji pracy mówiło 23% uczniów, w tym 14% spodziewało się posady zgodnej z zawodem³.

Kolejną istotną kwestią poruszoną w badaniu była chęć podjęcia przez uczniów pracy zgodnej z profilem wykształcenia. W tegorocznej turze wyraziło ją 36% respondentów (wzrost o 4 p.p. w porównaniu do badania z roku 2013). Wśród osób zainteresowanych zatrudnieniem w zawodzie przeważały kobiety (38% wobec 34% wśród mężczyzn), a także uczniowie kształcący się na kierunkach medycznych (technik elektroradiolog – 85%, technik farmaceutyczny – 80%, technik masażysta – 73%, technik dentystryczny – 72%, asystentka stomatologiczna – 70% oraz higienistka stomatologiczna – 59%). Wykonywania zawodów medycznych młodzież uczy się przede wszystkim w szkołach policealnych, dlatego też ten typ placówek mocno wyróżnia się spośród pozostałych pod względem chęci podejmowania pracy zgodnej z wyuczonym zawodem.

³ Twój zawód. Twoja przyszłość? Raport z badania uczniów ostatnich klas szkół zawodowych 2011/2012, Kraków: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, 2012.

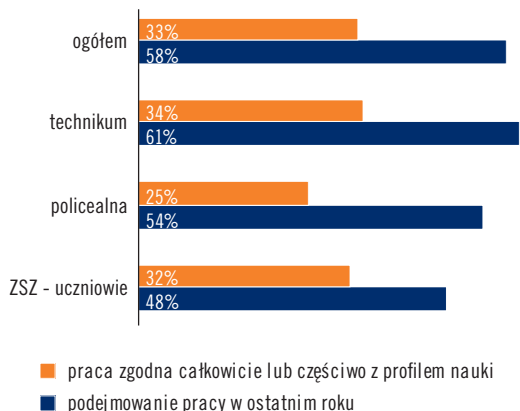
Udział osób, które zamierzają szukać pracy w zawodzie

Chęć ta związana jest z dotychczasowym doświadczeniem uczniów oraz trafnością wyboru kierunku kształcenia. Osoby, które nie były zadowolone z tego, jaki wybrały zawód, nie były również zainteresowane podjęciem w nim pracy (9%). Z kolei młodzi, którzy nie żałowali swoich decyzji edukacyjnych, równocześnie wskazywali, że chętnie podejmą pracę w wyuczonym zawodzie (46%). Pozytywnemu nastawieniu do poszukiwania pracy zgodnej z wyuczonym zawodem sprzyjało również podejmowanie podczas nauki zatrudnienia pozwalającego wykorzystać zdobyte w szkole wiedzę i umiejętności.

Spośród wszystkich przebadanych uczniów⁴ 58% w poprzednim roku podejmowało pracę. Częściej byli to uczniowie techników (61%), rzadziej zaś wychowankowie zasadniczych szkół zawodowych kształcący się w trybie ucznia (48%). W przypadku 33% respondentów wykonywana praca była całkowicie lub częściowo zgodna z tym, czego uczyli się w szkole (nieznacznie większy udział odnotowano w technikach, mniejszy – w szkołach policealnych).

Osoby pracujące zarobkowo w ostatnim roku według typu szkoły

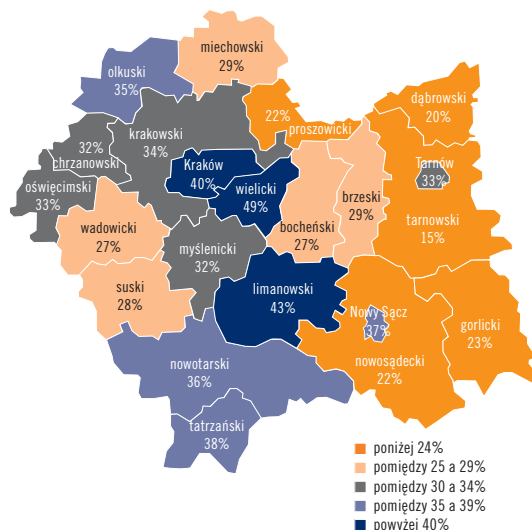

Edukacja

Wybory edukacyjne uczniów nie były tak skonkretyzowane jak wybory w obszarze zatrudnienia. Najmocniej na dalszą edukację zorientowani byli uczniowie techników (39% wskazywało na chęć dalszej nauki). Ich najczęstszym wyborem były studia – taki kierunek rozwoju wskazało 83% tych, którzy byli zainteresowani edukacją. W sumie po skończeniu szkoły średniej studia planował podjąć co trzeci uczeń technikum z Małopolski (33%). Najwyższy odsetek zainteresowanych nauką na uczelniach odnotowano w południowo-zachodnich powiatach województwa oraz w Krakowie i powiecie wielickim (od 49% do 36%), najniższy zaś w jego północnej oraz południowo-wschodniej części.

4 Pytanie o podejmowanie pracy zarobkowej nie było zadawane osobom kształcącym się w trybie młodocianego pracownika. Tryb ten sam w sobie zakłada łączenie nauki z pracą. Innymi słowy z zestawienia zostały wyłączone osoby kształcące się w trybie młodocianego pracownika, gdyż z założenia pracują, a praca związana jest z zawodem, którego się uczą.

Udział uczniów techników, którzy zadeklarowali kontynuację nauki na studiach

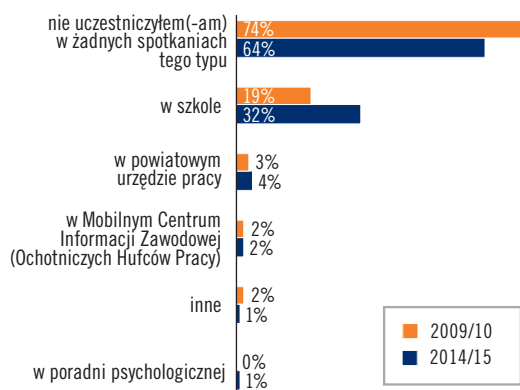
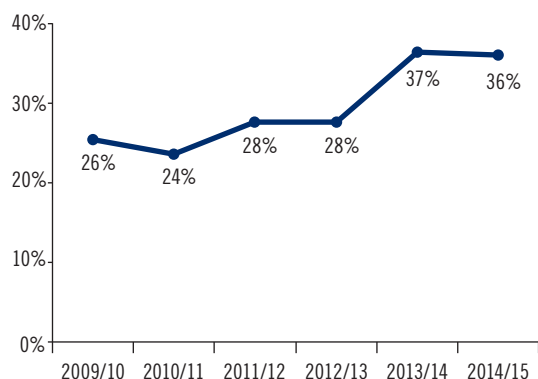
edukacyjno-zawodowej oraz przy wchodzeniu na rynek pracy. Uczestnictwo uczniów w tego typu zajęciach jest monitorowane od początku badania. W edycji realizowanej w 2014 roku odsetek osób deklarujących udział w zajęciach z doradztwa zawodowego wyniósł 36%. Niższy odnotowano w szkołach policealnych (średnio 23%). Powodem mogły być programy kształcenia w tego typu placówkach – dominują w nich przedmioty zawodowe, a brak jest przedmiotów ogólnych.

Porównując do danych sprzed kilku lat widać stopniowy i systematyczny wzrost udziału młodzieży w zajęciach z doradztwa zawodowego od 26% w 2009 roku do 36% w 2014. Był on możliwy dzięki zajęciom organizowanym w szkole. W przypadku pozostałych ośrodków mogących świadczyć doradztwo zawodowe na przestrzeni opisywanych sześciu lat nie odnotowano zmian w poziomie zaangażowania uczniów w organizowane przez nie zajęcia.

Doradztwo zawodowe

Doradztwo zawodowe dla młodzieży jest szczególnie ważne w dwóch momentach: przy wyborze ścieżki

Udział osób w zajęciach z doradztwa zawodowego

Wydawca: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
 plac Na Stawach 1, 30-107 Kraków
 tel. 12 42 87 870, faks 12 42 29 785
 e-mail: kancelaria@wup-krakow.pl
 www.wup-krakow.pl

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Matopolska

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

